

Nostalgi i kubik

Årets första tillbakablick bjuder på ett försenat 40-årsjubileum och massor med mjölk i tank. Till tonerna av däcktjut och country är det återigen dags för nostalgi-redaktören att sätta sig vid skrivmaskinen.

TEXT OCH **FOTO:** BOSSE NORVINGE

40 år med chark

F82S var den minsta lastbilen i Volvos modellprogram. 1973 var året då den svarta plastgrillen ersatte de tidigare i plåt. Om det var snyggt eller inte är upp till betraktaren att avgöra, men modernt var det i alla fall.

F82:an i snölandskapet var av årsmodellen 1973 och maxlasten låg på endast 1410 kilo, mycket beroende på specialkarosseriet i form av ett skåp med butiksinredning. Det var charkuterifirman Karelius & co i Lima som beställde den. Firman med anor tillbaka till 1928 hade som mest fem "varubussar" och denna F82S fanns i deras ägor ända till 2012 då Lima Motorsällskap tog över och lät avregistrera den. Vad som har blivit av FST 681 är att det mesta har skrotats, men för de som besöker Lima för något motorevent så finns möjligheten att köpa varm korv från skåpet som byggts om till korvkiosk. Så ännu har inte den sista köttprodukten passerat Karelius gamla skåp.

FOTO: SVENSK ÅKERITIDNING ARKIV

Mjölk i tank på prov

Efter att under långa tider hanterat råmjölken i kanna utförde Mjölkcentralen försök söder om Stockholm att på gårdarna ha kyllda tankar och frakta mjölken i tankar. Året var 1958. Dragbilen, en Scania-Vabis L71 Regent med en ordentligt rymlig BeGe-hytt

var vid tidpunkten ny. Den hade ett axelavstånd på 4,20 och motorn utvecklade 150 hästkrafter. Tryckluftsbromsar tillhörde också utrustningen. Den exaktliknande flaktrailern var försedd med tre tankar och en motordriven pump. Bengt Högberg var chaufför på Mjölkcentralens lastbil som 1963 hamnade i Eskilstunaområdet och ett par år senare åter till Stockholmsområdet.

FOTO: PER-INGE HÖGBERG

Däcktjut och truckmusik

Country Truck Music var titeln på en musikbox producerad 1981 innehållande tre musikkassetter fyllda med kända truckinglåtar men framförda av mindre kända coverartister.

På fodralet avslöjar en liten etikett att en truckdekal medföljde, men en prislapp verkar ha suttit rätt över den och kan skapa spekulationer att butikspersonalen valt att behålla dekalen själva. Omslaget pryds av den då välkända och Bandagsponsrade Tyrone Malones lastbilar. Hans så kallade Papa Truck, en Kenworth K100 från 1976 var transportbil för hans Kenworth Conventional från 1974, mer känd som Super Boss. Det var med den och hans nyare Bandag Bandit transporterad av Hideout Truck som han showade för Bandags räkning. 1981 hade Tyrone med sig sina fyra lastbilar på en världsturné och kunde bland annat ses på Mantorp Park.

Vart blev det av?

Kuvert och linjaler, är det allt som finns kvar av Uno Ottossons Åkeri?

De bitar jag luskat fram är att det som aktiebolag grundades 1950 och likviderades 1999, vilket egentligen inte säger så mycket annat än dess teoretisk historia. Hur långt innan drev Uno åkerifirma?

Varutransporter ska ha utförts under mitten av 50-talet med minst fem små Austinlastbilar i vagnparken.

Uno Ottosson var engagerad i näringen och under mitten av 50-talet ordförande i Stockholms Åkeriförening. Vid en tid också vice ordförande i SÅ. Under 70-talet syns han stort engagerad i Biltrafikens Arbetsgivareförbund och från 1973 som förbundsordförande.

En adress som uppges på bland annat dessa trycksaker är Siaregatan på Söder i Stockholm.

Finns det mer uppgifter att leverera en nyfiken i väster?

FOTO: FRANS JOHANSSON

Sydträffen fortsätter

ÅHS fordonsgrupp Syd är flitig och håller varje år både vår- och höstmöte. I oktober arrangerades en träff i Helsingborg. Närmare 50 intresserade slöt upp på Scantias anläggning där det serverades frukost. Med veteranbuss togs sällskapet vidare till Helsingborgs Näringslivskontor där olika föredrag hölls, bland annat historien om Börje Jönssons Åkeri. Efter en lunch på Kemira blev det ett besök på stadens nya värmeverk – Filbornaverket – och dagen avslutades på NSR Återvinning AB där avfallshanteringen förevisades.

FOTO: ANDERS ÅSON

GARAGERAPPORTEN

FOTO: ANDREAS ÅKERLUND

Att köpa tillbaka sin pappas gamla lastbil som i 25 år funnits utom släkten är inte alla som får möjlighet att göra. Andreas Åkerlund i Krokombro har gjort det, men det var inte av en slump som han ramlade på objektet. Nej, den fanns i blickfånget under en stor del av Andreas uppväxt.

– Bilen sålde farsan och min farbror omkring 1969 och jag har tittat på den sedan jag var liten, berättar Andreas om sin Volvo L495 Titan från 1963 som under många år stod i Lugnvik.

För att ta historien från början så var de två första ägarna åkarna Karl Thure Ahlqvist och Karl-Erik Andersson från Strömsund. 1966 köpte bröderna Jonny och Birger Åkerlund Titanen för sin verksamhet inom skrotbranschen där den användes när de köpte in partier från Vägverket och Försvaret, och när skrot såldes vidare till skrotfirmorna i Östersund. Tre år senare sålde de Titanen till Ture Persson som använde den till att bygga skogsbilvägar. Men det blev troligen inte så mycket med den saken då den snart blev ställd, och in i det nya registreringssystemet kom den heller aldrig.

– Jag var in och frågade om den var till salu och fick loss den på våren 1994. Jag lånade en lastbil av skolan där jag gick och åkte för att hämta den, berättar Andreas som idag till vardags kör tankbil för PLM med distributionsområde västra Jämtland.

Volvo-Titanen är utrustad med Hiab-kran, troligen en 192 och tippen är av fabrikat Foco, en 3-vägstipp med spridarläm. Den är i princip orörd sedan Andreas far och

farbror hade den i skrotverksamheten och helst skulle Andreas vilja ha den så långt som möjligt i örört skick.

– Kan man klara hytten utan att måla om den hade varit roligt, men träet är ruttet och plåten på bakväggen runt rutorna och golvet i dörrhålen är rostigt.

Det Andreas har gjort hittills förutom småfix är att ha gett flakbotten nytt virke och plåt, men framstam och lämmarna återstår.

Det senaste ingreppet var däremot att byta bränslepump.

– Den hade stått i några år och när jag skulle flytta på den i fjol sommar och startade den hade elementen fastnat så den rusade på full gas. Efter att jag skruvat loss alla spridarrör så stannade den, berättar Andreas.

– Efter pumpbytet startade den direkt och gick rent och fint, säger han om Volvon som maskinellt är i gott skick.

Till stor del handlar det om en utomhusrenovering men så snart som möjligt ska ett försök göras att få igenom den på besiktningen, och några större problem att få den registrerad lär det inte bli då all historik finns.

– Det här projektet kommer att ta några år till. Jag ska först göra klart flaket innan jag gör något åt hytten, berättar Andreas Åkerlund som ser fram emot att föra arvet vidare att rulla med Titanen på Jämtlandsvägarna.

En Br. Höglunds/Ilsbokärrens ska hänga efter Titanen väntar också på renovering och vid en vägg står en Bedford TK som en gång i tiden även den gick på skrotfirman, så det finns att ta i när Titanen är klar för vägarna.

Tävla med tidningen

Till nästa gång en liten bildfråga. Fabrikat och modell på en lastbil som faktiskt nu med råge passerat 30 år och som syntes en hel del här i landet.

1. IVECO Zeta
- X. Fiat Transcargo
2. Ford Cargo

Skicka ditt svar till:

akeritidning@akeri.se, eller med vanlig post: Svensk Åkeritidning, Box 7282, 103 89 Stockholm.

Märk kuvertet Nostalgitävlingen.

Senast den 9 januari behöver vi ha ditt svar.

Vi lottar ut vår färska nostalgikalender 2014

.....

Att det var kol- eller vedgas som gengasfordonen drevs av visste nog de flesta, så också Raoul Petersson, Valla. Vi säger grattis. Vår klassiska trälastbil kommer på posten.

Vår kalender även 2014

Även till nästa år fortsätter vi succén med vår alldeles egen nostalgikalender att hänga upp på väggen. Ett trevligt sätt att kunna hålla koll framåt men ändå hålla blicken i backspeglarna. Denna gång blandar vi upp tidningsarkivets bilder med fotografier från våra trogna läsare. Priset för 2014 års väggkalender är 70 kr exklusive moms och frakt. Den beställs via mail akeritidning@akeri.se se även annons på sid ???.

januari 2014

v	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag
23	23	24	25	26	27	28
30	31					
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

mars 2014

v	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
9	24	25	26	27	28	1	2
10	3	4	5	6	7	8	9
11	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		